A. H. S.-i (vt.) pojana, õppis aa. 1842—46 õigusteadust Tartu ülikoolis, lõpetades selle a. 1847 *cand. jur.* astmega, oli aa. 1847—50 Saaremaa sillakohtu notaar ja 1850—58 Tartu rae ülemsekretär. A. 1860 Tartu ülikooli juures magistriks saanud, habiliteeris ta s. a. sügisel eradotsendiks, sai a. 1861 dotsendiks, omandas a. 1865 *dr. iur.* astme väitekirjaga »Das Verfahren vor dem Manngerichte in bürgerl. Rechtsstreitigkeiten zur Zeit der bischöfl. u. Ordensherrschaft . . .« (Tartu, 1865), sai a. 1866 erakorraliseks ja 1868 korraliseks professoriks Baltimaade eraõiguse alal ja, lahkunud erru a. 1890, suri 29. VII 1890 Tartus. Otsese õppetegevuse kõrval toimis ta aa. 1870—82 ülikooli prorektorina ja 1882—84 õigusteaduskonna dekaanina. Pidanud esialgu loenguid ka õiguse entsüklopeediast ja kirikuõigusest, siirdus ta hiljemini täitsa Balti eraõiguse, eriti Liivimaa tsiviilprotsessi alale. Tema tähtsamate töödena mainitagu:»Der ordentl Civilprocess nach livländ. Landrecht« (Tartu, 1880), mis omandas peaaegu õiguseallika tähenduse, saades tsiviilprotsessuaalse praktika aluseks Liivimaal, »Geschichte des Kirchenpatronats in Livland«, »Zur Geschichte d. Ritter- u. Landschaft in Livland« ja »Rechtsgeschichte Liv-, Est- u. Curlands« (kolm viimast tööd ilmunud juba peale autori surma, väljaandes Dorpater Jurist'sche Studien III, a. 1894). Viimane neist töist, autori loenguist tekkinud ja dr. E. v. Nottbeck'i (vt.) välja antud, omab Balti provintside õiguseajaloona võrdlemisi suurt tähtsust. — Peale selle on S. avaldanud rea õigusteadusliku ja õiguseajaloolise sisuga artikleid Tartu ülikooli õigusteaduskonna väljaandel a. 1869 ilmuma hakanud ajakirjas »Zeitschrift für Rechtswissenschaft«.

Dorp. Jurist. Studien III (1894), lk. III—VIII (J. Engelmann); Левицкій I, 569 jj.; Neue Dörptsche Ztg. 1890, nr. 174.

R. K.

SCHNEIDER, Walfried, kaubadustegelane, sünd. 5. IV 1878 Viljandis, õppis Viljandi maagümnaasiumis ja pärast selle sulgemist aa. 1890—94 kohalikus kreiskoolis, mille lõpetas. Teotsenud siis ärialal, asus ta a. 1904 Tallinna ja asutas siin kaubamaja »Schneider & Schroeder«, mille a. 1913 ümber nimetas kaubandusühinguks »W. Schneider ja Ko«; viimane muudeti a. 1920 aktsiaühinguks. Kaubamaja asutamisest alates on S. selle tegevust juhtinud ja asub peale ettevõtte muutmist aktsiaühinguks selle peadirektori kohal. Kaubamaja on kujunenud tema juhtimisel Eestis üheks suuremaks omal alal; tähtsamaiks kaubaobjekteks on jõu-, vabrikute- ja põllutöömasinad. — Peale selle on S. olnud kinnitusselts »Turis'e« ja kaupmeeste laenupanga asutajaid ja nende ettevõtete juhatuse esimees 1920. a. alates, kaupmeesteseltsi »Abi« esimees ja Kaubandus-tööstuskoja II sektsiooni esimees selle asutamisest alates, börsikomitee liige 1921. a. alates ja mujalgi tegev. 1925. a. peale on ta Norra konsul Tallinnas.

J. M.

SCHNELL, Johann Georg, vanema aja vaimulik kirjanik, sünd. 24. VI 1734 ukj. Bodeni järve lähedal Lindau's, õppis mitmes Saksamaa ülikoolis, tuli hiljemini Eestisse, kus alul oli Olustveres koduõpetajaks, a. 1764 peale Suure-Jaani kirikuõpetajaks ja 1804 saadik Viljandimaa praostiks; surn. 6. II 1812. —S.-i sulest ilmusid: »Lühhikenne ja selge Õppetus Küssimeste ja Kostmiste Sannadega nende hinge kassuks üllespandud, kes ennast pühha usso-õppetuste sees hästi tahtvad kinnitada« (Tallinna, 1776, 47 lk.) ja »Lühhike Piibli-Ramat ehk need sündinud asjad ja Õppetussed, mis pühhast Kirjast keigeennamiste tullevad tähhele panna. Lühhidelt üllespantud, ja muist ärraselletud. Nende Ma rahwa heaks, kes ei joua Piibli ramato osta, ehk sedda keik läbbi luggeda« (G. F. Treumann'i jär.; Tartu, 1791, 12+202+2 lk.; III tr. 1803, 176 lk.).

Recke-Napiersky IV, Beise II; Napiersky, Pred.-Lex. III.

A. S-te.

SCHOTT, Wilhelm, keeleteadlane, sünd. 3. IX 1807 ukj. Mainzis, õppis ida-keeli Giesseni ja usuteadust Halle ülikoolis, oli a.-st 1838 professor Berliini ülikoolis, a.-st 1841 Preisi teadusteakadeemia liige, ja suri 21. I 1889 ukj. Berliinis. — S.-i sulest on ilmunud rida silmapaistvaid uurimusi Idamaade keelte ja kirjanduse alalt. Eesti suhtes on mainitavad tema tööd »Über die esthnische Sage von Kalewi-poeg« (Berliin, 1863), »Über finnische u. esthnische Heldensagen« (1866) ja mitmed artiklid eesti rahvaluulest ajakirjus »Archiv für wissenschaftl. Kunde von Russland« ja »Magazin f. d. Literatur des Auslands«. Ka tundis S. huvi Eesti elu ning kultuuriürituste vastu ja oli kirjavahetuses Eesti ärkamisaja tegelastega (Kreutzwald, Koidula).

Brockhausi ja Meyeri konversatsioonileksikonid. — Vrdl.: Koidula ja Kreutzwaldi kirjavahetus, I—II (1910—11).

R. K.

SCHOULTZ, Carl Friedrich, parun, Balti-Saksa politikamees ja talurahva eraõiguse autor, sünd. 19. I 1720 Aiskrauknes (Ascheradenis) Liivimaal mõisniku pojana, õppis aa. 1732—39 maakadettide korpuses Peterburis ja teenis siis ohvitserina Vene sõjaväes, kust ta a. 1743 lahkus kapteni aukraadis. Varssi selle järel asus ta Liivimaale oma isalt pärandatud mõisasid valitsema.